

ABORDAREA BAZATĂ PE SARCINI ÎN PREDAREA LIMBILOR STRĂINE

*Lilia Herța, conf. univ., dr.,
Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău*

TASK-BASED APPROACH IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

*Lilia Herța, PhD, Assoc. Prof.
“Ion Creanga” State Pedagogical University of Chisinau,
ORCID:0000-0001-7976-5556
herta.lilia@upsc.md*

CZU: 811:378.147

DOI: 10.46727/c.v3.24-25-03-2023.p214-218

Abstract. The purpose of this article is to present the background of task-based language teaching, define a task, describe the main approaches to task-based language teaching, specify basic characteristics of task-based language teaching, emphasize the importance of task-based language teaching as a potent strategy for maximizing language learning and teaching, elaborate on the advantages and difficulties of task-based language teaching, and discuss the roles of the teacher and the learner in TBL.

Keywords: task, task-based language approach, foreign language teaching.

Învățarea bazată pe sarcini, o modalitate diferită de a preda limbile, îi poate ajuta pe elevi plasându-i în situații din viața reală, în care comunicarea orală este esențială pentru realizarea unei sarcini specifice. Învățarea bazată pe sarcini are avantajul de a-i determina pe elevi să-și folosească abilitățile la nivelul lor actual, dezvoltând limbajul prin utilizarea acestuia. Are avantajul de a pune accentul pe atingerea unui scop în care limba devine un instrument, făcând folosirea limbii o necesitate.

De ce să alegeți (TBL) „task-based learning” (învățarea prin sarcini) ca metodă de predare a limbilor străine? Trebuie să ne punem această întrebare, deoarece dacă noi, ca profesori de limbi străine, nu știm ce metodă utilizăm sau dacă nu ne gândim la metodologia de predare în raport cu diferitele tipuri de cursanți, niveluri, materiale și, nu în ultimul rând, la procesele de învățare ale cursantului individual, la fel de bine am putea să nu predăm!

Prin urmare, atunci când alegem TBL, ar trebui să existe un scop clar și definit pentru acea alegere. După ce ai ales TBL ca metodă de predare a limbilor străine, profesorul recunoaște, astfel, că „predarea nu determină și nu poate determina modul în care se va dezvolta limba cursantului” și că „profesorii și cursanții nu pot alege pur și simplu ceea ce urmează să fie învățat”. „Elementele limbii țintă nu se încadrează pur și simplu într-o ordine previzibilă”. Asta înseamnă că noi, ca profesori, trebuie să renunțăm la controlul procesului de învățare. Trebuie să acceptăm că nu putem controla ceea ce a învățat fiecare cursant în parte după, de exemplu, două lecții și, așa cum afirmă Peter Skehan, „instruirea nu are niciun efect asupra învățării limbilor” [3, p.395-396].

Predarea și învățarea prin sarcini creează un scop real pentru utilizarea limbii și oferă un context natural pentru educația limbii prin utilizarea diferitelor sarcini. TBL este o abordare de predare și învățare a limbilor străine, care a fost utilizată din anii '80. Este acceptat de lingviștii și profesorii de limbi străine, cercetătorii și dezvoltatorii de curriculum în ultimele trei decenii. Asta pentru că o limbă se învață cel mai bine prin utilizarea ei. Lee definește „o sarcină ca o activitate sau un exercițiu cu un obiectiv care poate fi obținut numai prin interacțiunea dintre

participanți”. Accentul într-o sarcină este pus pe sens. Mai mult, o sarcină cere elevilor să înțeleagă, să manipuleze și să producă limbajul țintă în timp ce îndeplinesc sarcina stabilită, implicând limbajul din lumea reală [2,p.146].

Willis indică faptul că TBLT are diverse avantaje, cum ar fi că îi face pe elevi mai încrezători, le oferă oportunități de a negocia sensul și de a interacționa cu colegii lor, îi implică în utilizarea limbajului în mod intenționat și cooperant, le oferă șanse să încerce strategii de comunicare, astfel încât să-și dezvolte încrederea în atingerea obiectivelor de comunicare și a îmbunătăți cunoștințele lingvistice [7, p.77]. Cu toate acestea, mai important este ca profesorii de limbi străine, care doresc să implementeze cu succes TBL, să aibă suficiente cunoștințe despre cadrul de instruire legat de planul, procedura și evaluarea acestuia. Cercetătorii s-au dezvoltat într-un cadru practic detaliat pentru sala de clasă comunicativă, în care cursanții desfășoară activități bazate pe sarcini prin cicluri de pregătire înainte de sarcină, îndeplinire a sarcinii și feedback după sarcină prin concentrare lingvistică [6, p.185]. Componentele cadrului de învățare bazat pe sarcini îi conduc pe profesori să urmeze pașii de predare în mod eficient, deoarece învățarea bazată pe sarcini utilizează secvențe care diferă de alte metode de predare. Cercetătorii identifică cinci componente majore ale unei sarcini: Obiectivele servesc ca ghid în procesul general de realizare a sarcinii și oferă un punct de contact între sarcină și curriculum-ul mai larg [4, p.203]; datele de intrare pot fi derivate dintr-o gamă largă de surse într-un context real și ar trebui să reflecte nevoile și interesele cursanților, încurajând, astfel, în mod pozitiv utilizarea limbii țintă; Setarea clasei se referă la un anumit mediu, în care fiecare sarcină este limba țintă efectuată. În ceea ce privește realizarea activităților în clasă, Wright sugerează diferitele moduri în care cursanții ar putea fi grupați fizic pe baza modului individual, pereche, grup mic și întreaga clasă; activitățile se referă la ceea ce se realizează elevii în clasă pentru a folosi limba țintă; iar evaluarea performanței sarcinilor reprezintă o încercare de a obține o imagine exactă a abilităților de comunicare ale elevilor. Ea implică fie observarea comportamentului în lumea reală, fie o simulare a activității vieții într-un cadru pedagogic [8, p.203].

Un scop clar al alegerii TBL este de a crește activitatea cursantului. TBL se preocupă de activitatea cursantului, și nu de profesor. Profesorul este responsabil pentru producerea și furnizarea diferitelor sarcini care vor oferi cursantului posibilitatea de a experimenta spontan, individual și original cu limba străină. Fiecare sarcină va oferi cursantului o nouă experiență personală și, în acest moment, profesorul are un rol foarte important de jucat. El trebuie să își asume responsabilitatea pentru procesul de creștere a conștiinței, care trebuie să urmeze activitățile sarcinii de experimentare. Partea de conștientizare a TBL este crucială pentru succesul cursanților. Metoda: profesorul trebuie să-i ajute pe cursanți să recunoască diferențele și asemănările, să-i ajute să „corecteze, să clarifice și să aprofundeze” percepțiile lor asupra limbii străine [1, p.68]. Sarcinile sunt activități în care limba țintă este folosită de către cursant într-un scop comunicativ pentru a obține un rezultat, așa cum este definit de Willis. Aceasta înseamnă că o sarcină poate fi orice: de la realizarea unui puzzle până la efectuarea unei rezervări pentru o companie aeriană.

O abordare a limbii bazată pe sarcini:

- permite ca o analiză a nevoilor să fie corelată cu nevoile identificate ale elevilor,
- este susținută de rezultatele cercetării privind învățarea limbilor străine centrată pe clasă,
- permite ca evaluarea să se bazeze pe testare cu referire la un criteriu bazat pe sarcină,
- permite instruirea axată pe formă.

Așadar, ar trebui să selectăm subiecte care să motiveze cursanții, să le atragă atenția și să le promoveze dezvoltarea limbajului cât mai eficient posibil. Pe această linie de idei putem evidenția următoarele avantaje ale TBL:

1. Învățarea bazată pe sarcini este utilă pentru a muta centrul învățării proces de la profesor la elev.
2. Oferă elevului un mod diferit de a înțelege limba ca instrument și nu ca scop specific.
3. Poate dura predarea de la cunoștințele abstracte la aplicarea în lumea reală.
4. O sarcină este utilă în satisfacerea nevoilor imediate ale cursanților și oferă un cadru pentru crearea unor clase care sunt interesante și care pot răspunde nevoilor elevilor.

În învățarea limbilor bazate pe sarcini (TBL), învățarea este încurajată prin realizarea unei serii de activități ca pași către realizarea cu succes a sarcinilor [5, p.22].

Accentul este îndepărtat de pe învățarea elementelor lingvistice într-un vid necontextualizat pe utilizarea limbajului ca vehicul pentru realizarea autentică, limbajul este folosit imediat în contextul real al cursantului, făcând autentică învățarea. Într-un cadru TBL, limba necesară nu este preselectată și oferită cursanților, pe care apoi o practică, ci mai degrabă este extrasă de la cursanți cu ajutorul facilitatorului, pentru a răspunde cerințelor activităților și sarcinii.

TBL se bazează, în mare măsură, pe cursanții care experimentează în mod activ cu stocul lor de cunoștințe și folosesc abilități de deducție și analiză independentă a limbajului pentru a exploata pe deplin situația [8, p.203].

Cadrul de învățare bazat pe sarcini prezentat mai jos a fost adaptat după Willis. În cadrul adaptat, atenția se concentrează asupra unei sarcini finale. Această sarcină este definită ca o întreprindere autentică pentru nevoile cursanților.

1. Etapa de Pre-Task

Willis sugerează profesorului: „Explorează subiectul împreună cu grupul și evidențiază cuvinte și expresii utile”. Pentru facilitatorii care doresc să exploateze materiale, în această etapă, materialul ales va trebui să se raporteze la sarcină. În pregătirea pentru îndeplinirea sarcinii, facilitatorul va trebui să ia în considerare modul în care materialul ales va fi utilizat. Explorarea subiectului cu grupul poate fi prin utilizarea unei imagini, prin vizionarea unui video clip sau prin citirea unui text. Materialul care urmează a fi utilizat poate fi folosit pentru conținutul subiectului ca o trambulină sau pentru a evidenția cuvinte și fraze utile. Este la latitudinea facilitatorului să decidă cât de multă muncă lingvistică crede că va fi nevoie de cursanți, dar este necesar să ne amintim că scopul utilizării unui material este de premergător al sarcinii. De exemplu:

- utilizarea materialului: folosirea unei imagini/text etc. pentru a conduce la subiect;
- brainstormingul: realizarea unei liste; compararea ideilor; împărtășirea experiențelor;
- activarea limbajului: obținerea și furnizarea de vocabular.

Aceasta a fost separată de faza de pre-sarcină folosită de Willis pentru a evidenția importanța pregătirii temeinice a cursanților, unde este necesar, repetând sarcina pentru a recicla limba și a familiariza cursanții cu contextul cât mai mult posibil.

Dacă etapa anterioară a implicat brainstormingul de cuvinte legate de subiect, această etapă ar putea implica cursanții într-o discuție despre atitudinile lor față de acesta și pregătirea argumentelor lor pentru o dezbateră sau ideile lor pentru un pliant care să atragă atenția oamenilor asupra problemei.

Cursanții pregătesc propriile date pentru sarcini, de exemplu:

- planificarea unui raport,
- exersarea jocului de rol,
- redactarea unui chestionar pentru a fi administrat,
- gândirea la probleme într-o dezbateră,
- brainstorming limbajul necesar,
- limbajul de activare: atragerea și furnizarea limbajului necesar.

2. Etapa de Task-Cycle

Etapa anterioară a condus la pregătirea completă a cursanților atât din punct de vedere ideologic, cât și lingvistic. Această parte va reflecta cât mai aproape posibil un angajament autentic, pe care participanții vor trebui să îl îndeplinească. Dacă sarcina este îndeplinită, afișată, înregistrată, condusă ca grup sau desfășurată în grupuri mici, accentul va fi pe realizarea cu succes a sarcinii. Cursanții produc/realizează/prezentă sarcinile lor, de exemplu:

- Realizarea unui poster;
- Realizarea unui joc de rol;
- A realiza o dezbatere;
- Realizarea unui pliant;
- Realizarea unei prezentări.

3. Etapa de Post-Task

În timp ce sarcina este îndeplinită, facilitatorul poate dori să facă note despre limbă. De exemplu: Au existat structuri care au cauzat neînțelegeri sau confuzii? Au existat fraze care ar fi putut fi exprimate diferit? etc.

După ce sarcina a fost finalizată, participanții ar putea dori să se uite din nou la material pentru a obține o mai bună înțelegere a limbii: pentru a analiza structurile utilizate, vocabularul dificil/neobișnuit etc.

Feedbackul și evaluarea

Facilitatorul poate dori să organizeze o sesiune de feedback pentru a discuta succesul sarcinii și a lua în considerare sugestia pentru îmbunătățirea acesteia. Participanții ar putea dori să discute aspecte precum lucrul împreună, spectacolul în grup, reacțiile la subiect, cantitatea de limbaj introdus, lucruri pe care le-a plăcut să le facă, lucruri care nu le-au plăcut ș.a.m.d. Evaluarea sarcinii va oferi informații utile facilitatorilor, atunci când planifică sarcini ulterioare [7, pp.76-80].

Când li se cere să folosească „tot limbajul pe care îl pot aduna pentru a se exprima”, participanții care nu sunt familiarizați cu acest context de învățare s-ar putea să nu se simtă confortabil sau productivi în acest mediu de învățare. Acest lucru nu înseamnă că ar trebui respins, ci că facilitatorii trebuie să fie conștienți de faptul că ar putea avea nevoie de timp pentru adaptare, încurajare și consolidare a încrederii. Unii participanți pot simți că sunt aruncați în adâncime și pot descoperi că nu pot înnota, mai ales dacă lucrează cu oameni mult mai încrezători decât ei înșiși. Dinamica psihologică a grupului va avea o mare influență asupra succesului grupurilor de lucru. Dacă un participant ezitant lucrează cu un grup de sprijin, el/ea va dobândi o experiență considerabilă, chiar dacă nu este pregătit să-și atingă potențialul la maximum. Aceste abordări necesită cursanți aventuroși, pregătiți să-și assume riscuri, așa că un spirit de aventură trebuie stimulat de către facilitatori [7, p.80].

În cazurile în care nivelul lingvistic al participanților nu le permite să efectueze pregătirea sarcinilor, vor trebui făcute adaptări, acolo unde este alimentat mai mult limbaj, pe măsură ce situația o cere. În concordanță cu etosul acestor abordări ale învățării limbilor străine, totuși, trebuie amintit că introducerea limbii ar trebui să fie legată de sarcină. O abordare funcțională a învățării limbilor ar asigura că cursanții sunt conștienți de utilizarea contextuală a limbii și că o vor folosi în situații din lumea reală. Este esențial ca materialele dezvoltate pe un cadru bazat pe sarcini să includă variații pentru a satisface nevoile cursanților începători și de nivel inferior.

Abordarea TBLL poate fi adaptată pentru a se potrivi cursanților de limbi străine la nivel începător, atâta timp cât facilitatorii sunt conștienți de nevoile cursanților și sunt capabili să se adapteze. Introducerea limbii în timpul etapelor de pre-sarcină și pregătire a sarcinii va trebui să fie adaptată în mod corespunzător. La nivelul său, pot exista mai multe apeluri din partea participanților pentru sesiuni de oprire și explicații cu exemple suplimentare ale structurilor

lingvistice utilizate. Accentul, totuși, rămâne același: scopul general este pe îndeplinirea unei sarcini din viața reală și activități din viața reală care conduc la aceasta [7,p.79].

Predarea bazată pe sarcini le permite cursanților să dobândească noi cunoștințe lingvistice și să-și dezvolte cunoștințele existente. TBL motivează studenții, dar promovează și abordarea centrată pe studenți, care este unul dintre principiile predării limbilor străine. Abordarea este benefică, în special, în sălile de clasă cu abilități mixte, deoarece sprijină învățarea prin cooperare, unde studenții care lucrează împreună se pot ajuta reciproc. Învățarea bazată pe sarcini le permite elevilor să se implice activ, utilizând limba străină într-un context autentic și îi provoacă să construiască semnificații și modele care îi fac să devină cursanți autonomi. Profesorii de engleză ar trebui să fie deschiși către implementarea activităților bazate pe sarcini în clasele lor. Ei ar trebui să ofere studenților lor o varietate de sarcini plăcute, iar ca rezultat participarea activă va influența progresul lor și atitudinea pozitivă față de lecție.

BIBLIOGRAFIE

1. ELLIS, R., *Task-based language learning and teaching*. Oxford: Oxford University Press, 2003, pp.67-71.
2. LEE, J. F., *Tasks and communicating in language classrooms*. Boston: McGraw-Hill, 2000, pp.146-149.
3. NORRIS, J., HUDSON, B., & BONK, W., Examinee abilities and task difficulty in task-based second language performance assessment. *Language Testing*, 19, 2002, pp. 395-418.
4. NUNAN, D., *Designing tasks for the communicative classroom*. Cambridge: Cambridge University Press. 2004, pp.213-215.
5. THORNBURY, S., *Certificate in English language teaching to adults*. Cambridge: Cambridge University Press. 2007, pp. 21-24.
6. RICHARDS, J. & RODGERS, T., *Approaches and methods in language teaching*. (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press, 2001, p.185.
7. WILLIS, J., *A framework for task-based learning*. Harlow: Longman, 1996, pp. 76-80.
8. WRIGHT, T., *Classroom management in language education*. New York: Palgrave Macmillan, 2005, p.203.